

සිහිරිය බෞද්ධ පුජනීය ස්ථානයක් ද?

එච්. ඩී. බස්නායක
පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, නැගෙනහිර විශ්වවිද්‍යාලය
e-mail: sanjeewab-2000@yahoo.com

හැඳින්වීම

ලොව පුරා සිහිරිය ප්‍රකට වී ඇත්තේ විනෝදකාමී සංචාරකයන්ගේ පාරාදීසයක් වශයෙනි. මේ ප්‍රධාන හේතුව වී ඇත්තේ සිහිරිය 1 වන කාශ්‍යප රජු හා එකට බැඳී පැවතීමයි. මහාවංසය සවසන අන්දමට කාශ්‍යප රජු ආලකමත්දාවේ කුවේරයා ලෙස විසූ බව සඳහන් වන බැවිනි. පූර්ව සාහිත්‍යයෙහි දක්වෙන අන්දමට කුවේරයා විනෝදකාමීත්වයට නැඹුරු වූ යක්ෂාධිපතියෙකි. මහාවංසයේ එන මේ තොරතුරු නිසා සම්ප්‍රදායානුකූලව සිහිරිය අනාගාමීන් වූ විනෝදයට බර වූ ස්ථානයක් ලෙස හඳුන්වා ඇත. එහෙත් ක්‍රි.ව පස්වන සියවසේ දී සිහිරිය කාශ්‍යප රජුගේ වාසස්ථානය වීමට පෙර බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ වාසස්ථානයක් වශයෙන් පැවති බවට සාධක ඇත. සිහිරිය යන නම භාවිතවීමට ආරම්භ වී ඇත්තේ කාශ්‍යප රජු ක්‍රි.ව පස්වන සියවසේ දී සිහිරි පර්වතය සිය අගනුවර කොටගෙන, පර්වත මස්තකයෙහි රාජ මාළිගාවක් නගා එම මාළිගයට ඇතුළුවන දොරටුව විශාල සිංහ රුවකින් සැරසූ හෙයිනි. එහෙයින් සිං + ගිර > සිහිරි වූ බව පෙනේ. මේ පර්වතය සිහිරිය වීමට පෙර එනම් ක්‍රි.ව පස්වන සියවසට පෙර යම් කිසි වෙනත් නාමයකින් හැඳින් වූ බවට කිසිදු සැකයක් නැත.

මූල්කාලීන භික්ෂු වාසස්ථාන

සිහිරි පර්වතය වටා පිහිටි, දහට කොයාගෙන ඇති හල්ලෙන් 27 ක කඩාරම් කොටා ඉන් 10 ක මුහුණින් අක්ෂරවලින් ලියූ කෙටි ලිපි ද යඳහන් වේ. මේ ලිපි ක්‍රි.පූ 3 වන සියවසේ සිට ක්‍රි.ව 1 සියවස දක්වා කාලයට අයත් වේ. මේ ලෙන්වලින් හා ලිපිවලින් පැහැදිලි වන්නේ ක්‍රි.පූ තුන්වන සියවසේ සිට සිහිරිය ජනාවාසව පැවතුනා පමණක් නොව මේ පෙදෙස භික්ෂු වාසස්ථානයක් වශයෙන් පැවති බවය. එසේ නම් සිහිරි පෙදෙස කාශ්‍යප රජු පැමිණෙන්නට පෙර භික්ෂු වාසස්ථානයක්ව පැවති බව පැහැදිලි වේ. ක්‍රි.පූ තුන්වන සියවසේ සිට එනම් මුද්‍රසමය ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි මුල් අවධියේ සිට සිහිරිය බෞද්ධ භික්ෂූන්ගේ වාසස්ථානයක් වශයෙන් පැවතිණ. ක්‍රි.ව පළමුවන සියවස වන විට බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා ලෙන්වල වාසය කිරීම බෙහෙවින් අඩු වී

යුමක් සමඟ සිහිරියේ බෞද්ධ මුහුණුවර ක්‍රමයෙන් කැපී වී ගිය ද නිසිදාක බෞද්ධානුමේන්තුවක් වූ පෙදෙසක් බවට පත් නොවූ බවට සාධක ඇත.

ක්‍රි.පූ 1 වන සියවසේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වූ ආගමික පෙරළිය හේතුකොටගෙන හිඤ්ඤන් වහන්සේලා වතවාසී හා ත්‍රාමවාසී යනුවෙන් දෙකොටසකට බෙදීයුම් හේතුකොට ගෙන හිඤ්ඤන් වහන්සේලා වැඩි වශයෙන් ත්‍රාමවාසී වීමට පටන් ගත් බව පෙනේ. බෞද්ධ ගිහි ජනතාව ද වතවාසී ලෝකවල විසූ හිඤ්ඤන්ට ඇස උසස්වන ආදිය නිර්මිත අඩුවීම ද, හිඤ්ඤන් වහන්සේලාගේ පලන් ජීවිතය ඉන් හැරීමට එක් කරුණක් විය.

ක්‍රි.ව 1 සියවසේ සිට ක්‍රි.ව 5 සියවස දක්වා කාලය තුළ සිහිරියේ කන්තවිය පිළිබඳ සාහිත්‍යමය හෝ පුරාවිද්‍යාත්මක තොරතුරු කොයා හැකිමට මෙතෙක් නොහැකි වී ඇති බැවින් මේ වකවානුව තුළ සිහිරියේ ඉතිහාසය පිළිබඳ කිසිවක් දැන හැකිමට නොහැකි වී තිබේ. සිහිරියට කාශාප රජු පැමිණීමට පෙර මේ කුමිය පිළිබඳ අනුරාධපුරයේ විසූ ජනතාව දැන සිටි බව පැහැදිලි වේ. අනුරාධපුරයෙන් ආරම්භ වූ සමය ඉතා සීඝ්‍රයෙන් සිහිරිය පෙත් වීම් දී ගොස් එම පෙදෙස බෞද්ධ හිඤ්ඤන්ගේ වාසස්ථානයක් බවට පත් වූයේ නම්, සිහිරිය පූර්ව කාශාප යුගයේ දී අනුරපුර වැසියන් නොදන සිටින්නට ඇතැයි සිතිය නො හැකි ය.

වෙතිනායික නාම

ක්‍රි.ව 5 සියවසේ දී සිහිරියට මේ නම භාවිතා වන්නට පෙර මේ අරුමි සුදුම් පර්වතය හැදින්වූයේ කෙරළු කළුකින් ද යන්න තවමත් රහසකි. එහෙත් ක්‍රි.ව 5 ට පෙර මේ ස්ථානය හැදින් වූ නාමය ගැන ඉතියක් සොයාගත හැකි වී තිබේ. දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ (ක්‍රි.පූ 250-210) ගිහිණිකෝන්සවය සඳහා පහළ වූ ධන සම්පත් අතර 'වාතවාහසබ්බ' නම් ස්ථානයකින් උණ දැමූ තුනක් පැන නැගී ආ බව මහා වංසයේත්, දීපවංසයේත් සඳහන් වේ. වෙතපබ්බතය පිහිටි ස්ථානය ගැන විවරණයක් කරන මහාවංස විකාට වාතවාහසබ්බය අනුරාධපුරයට දෙයොදුනක් ගිණිකොණින් පිහිටා කිලි බව දක්වයි. එමඟින් නොව සද්ධාතිස්ස රජතුමා වාතවිහාරය' නමින් විහාරයක් ද මෙතැන්හි කරවූ බව ද දක්වේ. මේ හැර බෙත්තොට සද්ධාතිස්ස හිමිපාණන් හා ශ්‍රී ඤාණේශ්වර හිමිපාණන් විසින් සංස්කරණය කරන ලද සද්ධර්මාලංකාරයෙහි දේවානම්පියතිස්ස රජුගේ අගිමේඝෝත්සවයට නවගත් උණදැමූ තුන පැන නැගී ආයේ සිහිරියේ යයි සඳහන් වේ. එහෙත් සද්ධර්මාලංකාරයේ වෙනත් සංස්කරණවල මෙය 'සුහිරි' හෝ 'සාහිරි' යනුවෙන් දක්වා ඇත. සද්ධර්මාලංකාරය ගම්පල සමයේ දී

රචිත ශ්‍රෝතවයකි. කෙසේ වෙතත් 'වාතපබ්බත' යනු සීගිරිය නම් සීගිරි පෙදෙස ප්‍රාග් බෞද්ධ යුගයේ දී පවා ජනාවාසව පැවති සුප්‍රකට පෙදෙසක් බව හැඳින්විය හැකි ය.

'වාතපබ්බත' යනුවෙන් වංශ කථාවන්හි සඳහන් පර්වතය දඹුල්ල යයි පරණවිතාන මහතා කියයි. ඔහු කරුණු තුනක් මත පිහිටා එම නිගමනයට එළඹී ඇත. එනම් දඹුල්ලේ එක් ලෙන් ලිපියක සඳහන් වී තිබෙන 'වකවතාවෙන්' යන්නෙහි 'වත' යන්න දඹුල්ලට වෘථහාර වූ නම් යයි පරණවිතාන මහතා කියයි. ඔහුගේ දෙවැනි සාධකය වනුයේ දඹුලු විහාරයේ කොටා ඇති ලිපියේ සඳහන් වන 'ගමනිනිය' යන්නෙන් හැඳින්වෙන්නේ සද්ධාතිස්ස රජුගේ යයි කියන පරණවිතාන මහතා වංසකථාවෙහි දක්වන සද්ධාතිස්ස රජු වාතපබ්බතයෙහි ඉදිකළ විහාරය දඹුලු විහාරය යයි පෙන්වයි. පරණවිතාන මහතා තුන්වන කරුණ වශයෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත්තේ මහ ලුක්මණ නම් තැනැත්තෙක් හා ධාතුසේන රජු අතර ඇති වූ සංවාදයක් පිළිබඳ කථාවකි. මේ කථාවට අනුව ධාතුසේන රජු රජමාලිගාවක් තැනීමට කඳු ශිඛරයක් සෙවූ බව කියවෙයි. ඒ සඳහා සිදුසු කඳු ශිඛරයක් ඇත්තේ 'යවකොල' නම් ස්ථානයට පස් ගව්වක් ගිණිකොනින් බව මේ කථාවේ දක්වේ. එම කථාවේ එන 'යවකොල' දඹුල්ල යයි ඒ මහතා දක්වයි. පරණවිතාන මහතා දක්වන මේ කථාව ගැනී පුවතක් බැවින් සකතරම් දුරට වේගිතාපික දැයි නිගමනය කිරීම අපහසුය. කෙසේ වෙතත් 'වාතපබ්බත' යන්න පිළිබඳ මතභේද පවතින බැවින් ඒ සීගිරිය දැයි නිගමනය කිරීමට තවත් සාධක සොයාගත යුතු වේ. සීගිරිය අවට ඇති ලෙන් ලිපිවලින් මුල් අවධියේ දී ඊට භාවිත වූ නම් කුමක් දැයි සොයා ගැනීමට තුඩු දෙන කිසිදු සාධකයක් මේ වන තුරා හමු වී නොමැත. ඊට භාවිත වූ නම් කුමක් වූවත්, මුල් අවධියේ දී සීගිරිය තිසුණු වාසස්ථානයක් වශයෙන් නම් පැවති බව නම් පැහැදිලිය.

බුද්ධාගමනේතය

මුල් අවධියේ දී මෙසේ පැවති බෞද්ධ මුහුණුවර දුබලව ගොස් ඇත්තේ කාශ්‍යප රජුගේ අවධියේ දී බව පෙනේ. ඊට හේතුව වන්නට ඇත්තේ මහාවංස කතුවරයා ඉදිරිපත් කරන කාශ්‍යප රජු පිළිබඳ පුවත තරමක් දුරට අනාගාමික පැත්තට බර වී ලොකිකත්වයට නැඹුරුවීමය. කෙසේ හෝ කාශ්‍යප රජු සීගිරියේ පැවති බෞද්ධ වාසාවරණය ඉවත් කිරීමට කිසිදු පියවරක් ගත් බවට සාධක නොමැත. එහෙත් සීගිරි පර්වතයට සැකසුමක් පමණ දුරින් පිහිටි පිදුරාගල පර්වතය බෞද්ධ ආරාමයක් වශයෙන් පැවතිණ. සීගිරි වික්‍රමල මල් වවට රැගත් කාන්තා රූපවලින් නියෝජනය කෙරෙන්නේ මවුන් පිදුරාගල විහාරයට ගමන් කරන වනිතාවන්ගේ චිත්‍රාශය යි. ඇතමුන් පැවසීමට තුඩු දී ඇත්තේ ද මේ විහාරය ඊට නුදුරින් පිහිටා තිබීමයි. මේ හැර සීගිරියේ කාශ්‍යප රජතුමා රජ කරන සමයෙහි ඒ රජුගේ සෙන්පති තැන්පත්

විහාර බුද්ධානුකූලයන් පැවැත්වීමට කාලයේ රජයෙන් අවසර ඉල්ලූ නමුත් එම අවසරය නොලැබීම නිසා කාලයේ රජු හා විහාර සෙන්පතියා අතර ආරවුලක් ඇති වීමට හේතු වූ බව ද මුල්ව-සයේ සඳහන් වෙයි. මෙම බුද්ධානුකූලයන් පැවැත්වීමට පිළියෙල කළේ කොහේද යන්න පිළිබඳ ව-සකටාවේ නො දන්වූව ද, ඇතැම් විට සිහිරියේ වීමට ඉඩ තිබේ. මේ කරුණෙන් ද පැහැදිලි වන්නේ සිහිරියේ පැවති පැරණි බෞද්ධ මුහුණුවර මුළුමනින්ම කාලයේ මුහුණ දී අතුරුදහන් නොවී පැවති බවයි. සිහිරි කාලයේදී පසු මුහුණ රජවීමෙන් අනතුරුව විහාර සෙන්පතියා එම උත්සවය පැවැත් වූ බව ද සඳහන් වේ. එසමඟම නොව මුහුණ රජු සිහිරිය නැවත අත්පත් කර ගැනීමෙන් පසු එය බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් නොව එහි විහාරයක් ඉදි කරවා බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාට පැවරූ බව මුල්ව-සය කියයි. මුහුණ රජු සිහිරියෙහි දළභා හා දායාකාරකවශයෙන් විහාරයක් කරවා ඒවා වහිමැවී හා සාමූහික නිකායික භික්ෂූන් වහන්සේලාට පැවරූ බව සඳහන් වේ. තවද රජතුමා සිහිරියෙහි පවතින විහාරයක් කරවා එය දිගයන්ද විහාරවාසී මහානාමි හිමියන්ට මුණ කළ බව ද මුල්ව-සය කියයි.

පබ්බතවිහාර

මුල්ව-සයේ දක්වන යට සී විහාරය ඉදිකිරීම පුරාවිද්‍යා සාධකවලින් ද හෙළි වී තිබේ. මෑතක දී කරන ලද කැණීම් මගින් පබ්බත විහාර වර්ගයට අයත් සංඝාරාමයක තටබුන් සිහිරි පර්වත ප්‍රකාශනයෙහි බටහිර දිගින් සොයා ගෙන ඇත. සිහිරි බලකොටුවට බටහිර දොරටුවෙන් ඇතුළු වී දකුණු කාලයේ රජයේ විනෝද උදානග නමින් හඳුන්වන කොටස පසු කරත් ම හමුවන කඳු බෑවුමෙහි දකුණුපස ඇති තටබුන් සංකීර්ණයෙහි පබ්බත විහාර වර්ගයට අයත් සංඝාරාමයක ලක්ෂණ තිබේ. සතුපයක්, පිළිමගෙයක් හා බෝධිකරයක් පැහැදිලිවම සොයා ගෙන ඇත. සතුපය ඉතා කුඩා පිහිටි කර ගලක් ආශ්‍රිතව ගොඩ නගා ඇති අතර පිළිමගෙය සඳහා උසයෝගී කරගෙන ඇත්තේ ස්වභාවික ලෙනකි. මේ ලෙන සිහිරි කාලයේ රජයේ කාලයට පෙර පවා භික්ෂු වාසස්ථානයක් වශයෙන් පැවති බවට සාධක ඇත. එහි කාරම මෙහෙයු ලක්ෂණ පමණක් නොව මුහුණේ අකාරවලින් කෙටු ලිපියක් ද දක්නට ලැබේ. මෙය නිගමන වශයෙන් පිළිමගෙයක් යැයි නිගමනය කිරීමට තුඩු දෙන ප්‍රධාන සාධකය වන්නේ එහි ගලින් නැගූ හිටි බුදු පිළිමයක අවශේෂ හමු වීමයි. මේ බුදු පිළිමයෙහි හිස වෙන් වී ඇත. කඳ කොටස පමණක් දකුණු එම ලෙනෙහිම තැන්පත් නොව ඇත. පිළිමයේ ප්‍රතිමා ලක්ෂණ වලට අනුව එය අනුරාධපුර මුහුණේ මැද භාගයට පමණ අයත් බව පෙනේ. කෙසේ වෙතත් මෙම සංඝාරාමය විනෝද උදානග පසු කරත් ම විට යාබදව පිහිටුවා තිබීම ඉතා වැදගත් ය. බස්නාහිර දොරටුවෙන් සිහිරි පර්වතය වෙත පා නැගිය යුත්තේ මෙම විහාරාරාමී පසු කරමිනි. එබැවින් සිහිරි ගලට නැගීමට පෙර මෙම විහාරය වැද පුදා ගෙන යන්නට ඇතැයි අනුමාන

කළ හැකි ය. දහට සීගිරියේ ජල උදාහ නමින් හැඳින්වෙන කොටස පසු කරත් ම හමු වන්නේ ගිලා උදාහය නමින් හැඳින්වෙන කොටසයි. ගිලා උදාහයට පිවිසීමට දොරටුවක් ද ඇත. පියගැට කිහිපයකින් ගිලා උදාහයට නැග්ග වීට මෙම ආරාමයෙහි ලෙන් විහාරයෙහි තැන්පත් කොට ඇති බුදුපිළිමය ඇසට ලක්වේ. මේ අයුරින් මෙම ස්ථානයම සංඝාරාමය සඳහා තෝරාගෙන ඇත්තේ සීගිරි ගලට නැගීමට පෙර විහාරයට නොනැගී බුදුන් වැඳ රහි වීදු හිසුන් වහන්සේලාගෙන් උපදෙස් ලබාගෙන ගලට නැගීම බව පෙනේ. සීගිරි කාශාප හා මූගලන් යන රජවරුන් විසින් සීගිරියෙහි ඉදිකරන ලද සංඝාරාම 10 වෙනි සියවස තෙක් නිරූපණව පැවති බවට සෙල්ලිපි සාධක හමු වී ඇත.

අනුරාධපුරයේ අභයගිරියෙන් ලැබුණ සෙල්ලිපියක සිහගිරි මහ සෑ යනුවෙන් සඳහන් වේ. මේ වකවානුවේ දී සීගිරියේ පිහිටා තිබූ ආරාමයන්හි ධර්මරූපික හා සාගලික යන නිකායික හිසුන් වහන්සේලා පමණක් නොව මහා විහාරික හිසුන් වහන්සේලා ද වාසය කළ බවට සාධක ආකූයී මේ පිළිබඳව පර්යේෂණයක් කළ මහාචාර්ය රණවිර භූෂවර්ධන (1978) මහතා පෙන්වා දී ඇත.

සීගිරිය හා මහජනතාව

තෙසේ වෙතත් ක්‍රි.ව සස්වන සියවසෙන් පසු සීගිරිය බලකොටුවක් හා අගනුවරක් වශයෙන් පැවති තත්ත්වය සහමුලින්ම වෙනස්ව ගියද එකුන් පිට සියවස් 7 ක් පමණ ගතවන තුරු සීගිරිය ඉතිහාසයෙන් මැකී නොගොස් ජනතා අවධානයට යොමු වූ දුරා වැදගත් මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් පැවති බවට දහට හමුවී ඇති සීගිරි තුරුටු හි දෙස් දෙයි. මූගලන් රජුගේ රාජ්‍ය කාලයේ පිට 13 වන සියවස පමණ වන තෙක් ජනයා සීගිරියට විනෝද වාර්තාවක් වශයෙන් පැමිණි බව සීගිරි කැටපත් පවුරේ තුරුටු හා ඇති තුරුටු ගිවල සඳහන් වේ. පරණවිතාන (1956) මහතා මේ තුරුටු හි සමූහයෙන් 885 ක් පමණ පිටපත් කොට 'සීගිරි ග්‍රැපිට්' යනුවෙන් ආශ්‍රිපි බසින් සකස් කොට ඇති සංග්‍රහය මේ යුගයේ ඉතිහාසය පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය කරයි. මේ කැටපත් පවුරේ තුරුටු හි ලිවීමේ දී එක්තරා විධිමත් ක්‍රමයකට අනුව හි රචනා කොට ඇති බව පරණවිතාන මහතා කියයි. තුරුටු ගිවලට අනුව මේ වකවානුව තුළ දී සීගිරියට මුළු දිවයිනේ පිහිටි විවිධ පළාත්වලින් විවිධ නරාතිරම්වලට අයත් ජනයා පැමිණි බවට සාධක දක්වේ. මවුන් සීගිරි පර්වතයට නැග පර්වතයෙහි බවගිර පසෙහි පිහිටි ලෙනක ඇඳ තිබූ චිත්‍රයක් එසේ ම ඒ අවට පිරි තරඹා පිය හඳවක්වලට නිකැතින්ම ගලා ආ අදහස් ගීයකට පෙරළා කැටපත් පවුරේ රචනා කොට ගිය බව පෙනේ. මේ ජනතාව අතර ගිහි, පැවිදි එසේ ම ඇපා, මාසා, ගුරු, වෙද ආදී උසස් පෙළේ අය පමණක් නොව වෙනුවෙන් වැනි අය ද සු

බව ගිවිසුමක් අනුමතය වේ. සීගිරි කැටපත් පවුලෙහි මේ ගී රචනා කිරීමේ දී අන් අයටත් ගී රචනා කිරීමට ඉඩකඩ සලසමින් ගී ලියා ඇති බව කාට වුවද පෙනේ. මේ අන්දමින් බලන විට සීගිරිය නැරඹීමට පැමිණි අයට මෙසේ තම සිතැතිකාවන් රචනා කොට තැබීමට උදව් උපදෙස් ඇතැම් විට මේ ආරාමයේ වැඩසිටි හිඤ්ඤා වහන්සේලාගෙන් ලැබෙන්නට ඇතැයි ද සැලකිය හැකිය. මේ යුගයේ දී සංවේදිතාව, ක්‍රමවත්ව ජන කාර්යයක් වෙහෙසවීමට නැතිකාවක් තිබුණේ ද බෞද්ධ හිඤ්ඤා වහන්සේලා කළ පමණි. කෙසේ නොව සීගිරිය කාලයේ රජුගේ යුගයෙන් (ක්‍රි.ව. 475-497) පසු 13 වන සියවස පමණ දක්වා සීගිරියේ බෞද්ධ චිත්තාරාම පැවති බව පෙනේ. මෙහි චිත්තාරාම අභාවයට හොඳ ප්‍රදේශය වනගතවීම ඇරඹෙන්නට ඇත්තේ කවර කරුණු නිසාද, යන්න නිශ්චිත වශයෙන් පැවසීමට අපහසු වුව ද, පොළොන්නරු රාජධානියේ බිඳ වැටීමෙන් පසු දිවයිනේ නටඟන් දේශපාලනමය අස්ථාවරත්වය ද රට බෙහෙවින් බලපාන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. දිවයිනේ රාජධානි නිරන්තරයෙන් වෙනස්වීමත්, එසේම එම අසහනකාරී තත්ත්වය කළ ජනතාව සිය පදිංචි ස්ථානය වෙතත් කිරීමත්, නිසා සීගිරි පෙදෙස ද නැලෑවෙන් වැසෙන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය.

කෙසේ නොව සීගිරිය පිළිබඳ නැවතත් ඓතිහාසික ලේඛනයන්හි සඳහන් වීමට 16 වන සියවසේ දී ආරම්භ වී තිබෙනු පෙනේ. මන්දාරම් සුවත නම් ග්‍රන්ථයේ සීගිරිය ද පිහිටි රටේ තිබූ නගර අතර එක් නගරයක් වශයෙන් සඳහන් වේ. එසේම 16 වන සියවසේ අග භාගයේ දී I විමලධර්මසූරිය රජු (ක්‍රි.ව. 1592-1604) විසින් මර්දනය කරන ලද සිරි ආක්ඛිත ගම්මාන ලේඛනයට සීගිරිය ද හසු වී තිබේ. එබැවින් නැවතත් සීගිරිය මහනුවර යුගයේ දී කලරිලි බැස්ස බව පෙනේ. II රාජසිංහ රජතුමා (ක්‍රි.ව. 1627-1679) පාකුණිසින් සමඟ කළ ගන්තෝරු සටන සඳහා සීගිරියෙන් ද යුධ හටයන් රැස්කර ගත් බව මන්දාරම්සූර සුවතෙන් හෙළිවේ.

නිගමනය

අද සීගිරිය විනෝදය සඳහා යන චන්දනගේ මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් ප්‍රකට වී තිබුණ ද ඇත අතීතයේ සිටම සීගිරිය බෞද්ධ පුස්තකාල ස්ථානයක් වශයෙන් පැවති බව යටතේ කරුණුපලින් පැහැදිලි වේ.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

- De Silva, R. 2002 *Sigiriya and Its Significance: A Mahayana - Theravada Buddhist Monastery*, Bibliotheque, Sri Lanka.
- Gunawardane, R. A. L. H. 1978 *Robe and Plough: Monasticism and Economic Interest in the Early Medieval Sri Lanka*, Association of Asian Studies, TUCSON
- Paranavitana, S. 1956 *Sigiri Graffiti*, being Sinhalese Verses of the English Ninth and Tenth Centuries, London.